

સવારના ૧૦ વાગ્યા ઇ.એસ.ટી.સૂઘી પ્રતિબંધ, બુધવાર જાન્યૂઆરી ૧૨, ૨૦૦૫

વધૂ જાણકારી માટે સંપર્ક કરો:
જોન ડચર, (૫૧૫) ૩૩૪-૩૪૬૪
dutcherj@fleishman.com

વિશ્વભરના બાયોટેક પાકે લગભગ નોંધણીયુક્ત વિકાસ અનુભવ્યો

યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સમાં બાયોટેક પાક ક્ષેત્ર ૧૧ ટકા વધ્યો

મનીલા, ફિલીપીન્સ (જાન્યૂઆરી ૧૨, ૨૦૦૫)—૨૦૦૪ ની નોંધણીમાં બાયોટેક પાકે બીજી શ્રેણીનો હેક્ટરેજ વિકાસ અનુભવ્યો જે ૮૧૦ લાખ હેક્ટરેસ સૂઘી પઓચશે (૨૦૦૦ લાખ એકર)

આજે જાહેર કરેલ રિપોર્ટ, જેના લેખક છે ક્લાઈવ જેમ્સ, ઈન્ટરનેશનલ સર્વિસ ફોર ધ એક્વીઝિશન ઓફ એગ્રી-બાયોટેક એપ્લીકેશન્સના (આયએસએએએ) અધ્યક્ષ અને સ્થપક મુજબ, ૨૦૦૪ માં બાયોટેક પાકનો વૈશ્વિક ક્ષેત્ર ૨૦ ટકા વધ્યું—જેમાં ૧૩૩ લાખ હેક્ટરનો (૩૨૮ લાખ એકર) સમાવેશ છે.

આ પરીક્ષણના હેવાલ મુજબ ૨૦૦૩ માં ૧૭ દેશોના લગભગ ૮૨.૫ લાખ ખેડુતોએ ૧૮ દેશોમાં બાયોટેક પાક વાવ્યો. જાણવાની વાત એ છે કે આમાના ૮૦ ટકા ખેડતો વિકાસશીલ દેશોના હતાંઈ હકીકત તો એ છે કે પહેલી જ વખત ઔદ્યોગિક દેશોની (૬૧ લાખ હેક્ટર) તુલનામાં બાયોટેક પાક ક્ષેત્રનો સંપૂર્ણ વિકાસ વિકાસશીલ દેશોમાં (૭૨ લાખ હેક્ટર) વધુ ઉંચો હતો.

“આ ચાલૂ ઝડપી અપનાવાની પ્રણાલી ખાસ કરીને નાના સાધનહીન ખેડુતોમાં એક ઘોષણા છે જેમાં ઔદ્યોગિક અને વિકાસશીલ દેશોના ખેડુતો અને સમાજે આર્થિક, પરિસ્થિતિગત, આરોગ્ય અને સામાજિક લાભ મેળવ્યા છે.” એમ ક્લાઈવ જેમ્સ કહે છે. “વધૂ ૨૦૦૪ માં અમે બાયોટેક પાકના આધારના પાયાને વિશાળ થતા જોયો કારણ કે ઘણી ખરા બાયોટેક પાક ઉત્પાદનમાં ભાગ લેણારા દેશોએ મહત્વપૂર્ણ રીતે બાયોટેક પાક હેક્ટરેજ વધાર્યો હતો.”

પારાગુએ, મેક્સીકો અને ફિલીપીન્સને ઉમેરવાથી ૨૦૦૪ માં “બાયોટેક મેગા દેશોની” (જે દેશો ૫૦,૦૦૦ હેક્ટરેસ કે વધુ બાયોટેક પાક વિસાવતા હોય છે તે) સંખ્યા ૧૦ થી ૧૪ સૂઘી વધી હતી જે બાયોટેક પાક અપનાવવાના દેશોના જૂથને ભાગ લેતા દર્શાવે છે. જે દેશોની ગણતરી બાયોટેક પાક ક્ષેત્રના વૈશ્વિક સરવાળાના બહુમતીમાં છે. એની સંખ્યા પાંચથી આઠ સૂઘી વધી જેમાં યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ (વૈશ્વિક સરવાળાના ૫૮ ટકા), આર્જન્ટીના (૨૦ ટકા), કેનેડા (૬ ટકા), બ્રાઝીલ (૬ ટકા), ચાઈના (૫ ટકા), પારાગુએ (૨ ટકા), ઈન્ડીયા (૧ ટકા) અને સાઉથ આફ્રીકાનો (૧ ટકા) સમાવેશ છે. મેક્સીકો, સ્પેન અને ફિલીપીન્સની ઉપરાંત ઉરુગુએ, ઓસ્ટ્રેલીયા અને રોમેનિયા મેગા દેશોનો સૂચી-પત્ર પૂર્ણ કરે છે.

વૈશ્વિક બાયોટેક પાકે લગભગ નોંધણીયુક્ત વિકાસ અનુભવ્યો/એડ એક

યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સમાં ૪૭૬ લાખ હેક્ટર બાયોટેક પાક વમવ્યો હતો, ૨૦૦૩ કરતા ૧૧ ટકા વધારે અને જેમાં વૈશ્વિક સરવાળાના ૫૯ ટકા બાયોટેક પાકનો સમાવેશ છે. વારંવાર વિકાસનુ કારણ હતું બાયોટેક મકાઈની વિવિધતામાં મહત્વપૂર્ણ એકરેજના (જમીનનો વિસ્તાર) લાભો અને વારંવાર હરબીસાઈડ સહનશકિતયુક્ત સોયાબીન્સ, સાથે બાયોટેક કપાસમાં નહીં જેવો વિકાસ કારણ કે ૨૦૦૪ માં ગ્રહણ કાર્યનું પ્રમાણ ૯૦ ટકા સૂધી પહોંચી ગયું હતું.

આ જાતનું વારંવાર ગ્રહણ કાર્ય એક ઠરાવ પસાર કરવાની વાર્તા સૂચિત કરે છે કે વિશ્વભરના ખેડુતો બાયોટેક પાકનો લાભ ઉઠાવી રહ્યા છે, ખાસ કરીને એ ખેડુતો જે વિકાસશીલ દેશોના છે. એડવિન પારાલૂમેન, એક ફિલીપીન ખેડુત કહે છે કે બાયોટેક મકાઈનું વધુ ઉત્પાદન, જે ૨૦૦૩ ના અંતિમ ભાગમાં મંજૂર થયેલું હતું, એમના પરિવાર માટે વધુ કાળજી રાખવા મદદરૂપ બન્યું છે.

“મારૂં ઘર નાનકડું છે અને મારી દીકરી હમંશા કહે છે, 'બાપૂજી, આપણું ઘર વધુ મોટું બનાવો',” એમણે કહ્યું. “બાયોટેક મકાઈ થકી મારૂં ઉત્પાદન રૂપાં ૫૦ પાઉંડથી ૭૦૦ પાઉંડ દરેક હેક્ટર બમણું થયું હતું અને આ રીતે મારી દીકરીની ઈચ્છાઓ પૂરી કરવા માટે ઘણા બધા પૈસા કમાવાની તક મળી.”

ઐઘોગિક દેશોના પહેલી જ વખત ૧૩ ટકાની સરખામણીમાં મિસ્ટર પેરાલૂમેનનું પરિણામ વિકાસશીલ દેશોનો બાયોટેક પાક ક્ષેત્રનો રૂપ ટકા વધારો પૂરવાર કરે છે, વિકાસશીલ દેશોની સંખ્યા વૈશ્વિક બાયોટેક પાક ક્ષેત્રના ત્રીજા ભાગની હતી. જેમ્સ કહે છે કે પાંચ મુખ્ય વિકાસશીલ ખેતો જેમ કે ચાઈના, ઈન્ડીયા, આર્જન્ટીના, બ્રાઝીલ અને સાઉથ આફ્રીકા મહત્વપૂર્ણ રીતે વૈશ્વિક ગ્રહણ કાર્ય અને ભવિષ્યમાં બાયોટેક પાકના સ્વીકારની અસર દર્શાવશે.

“બાયોટેકનોલોજીનો પહેલો વાયદો પરિપૂર્ણ થયો છે,” જેમ્સે કહ્યું. “હવે એક એવી નવી ગતીની સદીમાં દાખલ થવા તૈયાર છે જે ભવિષ્યમાં લાંબા સમય માટે વિકાસને ઉત્તેજિત કરશે.”

આ આશાવાદમાં યૂરોપિયન યૂનિયનથી બે જાતની બાયોટેક મકાઈ આયાત કરવાની પરવાનગી અને ચાઈનામાં વારંવાર વિકાસની નિશાનીનો ફાળો છે. કદાચ ૨૦૦૫ માં ચાઈના સંભવતા *બીટી* ચોખા નજીકના ભવિષ્યમાં મંજૂર કરે જે વિશ્વમાં બહુ જ મહત્વપૂર્ણ અનાજના પાકને ગ્રહણ કરે અને જે વિશ્વભરમાં બાયોટેક અનાજનો સ્વીકાર, ફીડ અને ફાઈબર પાક ઉપર મહત્વપૂર્ણ અસર દર્શાવશે.

આ દસ્કાના અંત સૂધી આયએએએ થકી ઘોષણા થઈ છે કે લગભગ ૩૦ દેશોના ૧૫૦ લાખ ખેડુતો ૧૫૦૦ હેક્ટરમાં બાયોટેક પાક વાવશે.

ઈટલીના ફોન્ડાઝીન બસોલેરા બ્રાંકા અને યૂનાઈટેડ સ્ટેટ્સના રોકફેલર ફાઉન્ડેશને જે નોંધણીનો વહીવટી હેવાલ પ્રથમ રજૂ કર્યો છે એ www.isaaa.org પરથી મેળવી શકાય છે. વધુ જાણકારી માટે તમે અમારી આયએસએએ સાઉથ એશિયા ઓફિસમાં સંપર્ક b.choudhary@cgiar.org પર કરી શકો છો.

####

ઘ ઈન્ટરનેશનલ સર્વિસ ફોર ઘ એક્વીઝિશન ઓફ એગ્રી-બાયોટેક એપ્લીકેશન્સ (આયએસએએએ) એક નફો ન સ્વીકારતી સંસ્થા છે જે એવી જાહેર અને ખાનગી શાખાઓ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવી છે જે ભૂખ અને ગરીબી દૂર કરવા માટે ઘણા અંતરરાષ્ટ્રીય સેંટરો રચવામાં આવ્યા છે અને આ કાર્ય તેઓ વિકાસશીલ દેશોને પાક બાયોટેકનોલોજીની પ્રસ્તૂતી પ્રદાન કરીને અને બાયોટેક પાકનૂ વૈશ્વિક જ્ઞાન વહેંચીને સંપન્ન કરશે. ગયા ૨૫ વર્ષોથી ક્લાઈવ જેમ્સ, આયએસએએએના અધ્યક્ષ અને સ્થાપકે એશિયા, લેટિન અમેરિકા અને આફ્રીકા જેવા વિકાસશીલ દેશોમાં કૃષી વૈજ્ઞાનિક પરીક્ષણ અને પ્રગતીયુક્ત મુદ્દાઓ પર કામ કર્યું છે. હાલમાં એમણે પાક બાયોટેકનોલોજી અને વૈશ્વિક અનાજ સલામતી પર વધુ ધ્યાન કેંદ્રિત કર્યું છે.

સંપાદકો માટે જાણકારી: ૧ હેકટર= ૨.૪૭ એકર